

До
Г-н Елен Герджиков -Председател на
Столичен Общински Съвет
Г-жа Малина Едрева - Председател на
комисията по образование, култура, наука и
културно многообразие

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От Атанас Петров Григоров, с имейл за контакт
gnasko@gmail.com , тел: 0888256779

По: Проект на „СИСТЕМА ЗА ПРИЕМ НА УЧЕНИЦИ В ПЪРВИ
КЛАС В ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА НА ТЕРИТОРИЯТА НА
СТОЛИЧНА ОБЩИНА”

Уважаеми Г-н Герджиков,
Уважаема г-жо Едрева,
Уважаеми членове на комисията по образование,
култура, наука и културно многообразие,
Уважаеми членове на работната група по изготвяне на
система за прием на ученици в първи клас в общинските
училища на територията на Столична община,

Като вярвам, че желанието на всички Вас е да бъде направено
най-доброто за всички деца, изразявам настоящото становище и
бих искал да направя следните предложения.

Излагам следните мотиви в подкрепа на направеното
предложение в края на изложението:

I. Предполагам подробно сте се запознали с всички подадени
до сега становища, относно незаконосъобразността на част от
критериите за прием на деца в първи клас заложи в НАРЕДБА №
10 от 01.09.2016г. за организация на дейностите в училищното
образование, издадена от Министъра на образованието и науката.
С настоящото становище бих искал да обърна специално внимание
върху няколко допълнителни тревожни факта, които могат да
предопределят и законосъобразността на предложената система.

Относно заложените критерий в чл.43, ал.1 от Наредба №10 - близостта на училището до настоящ адрес на родителя/настойника и/или най-краткото време за достигане до училището: Наясно съм, че много родители считат, че това е най-важният критерий. Има родители, които си мислят, че техните деца отиват за най-близкото училище и техните деца имат „предимство“ пред останалите. На практика обаче, този критерий задълбочава сегрегацията в обществото. По една или друга случайност най-предпочитаните училища са в централните или в районите с най-скъпи имоти в Столицата. Въвеждането на подобен критерий ограничава достъпа до тези училища на всички останали деца. България като член на Европейския съюз и като член на ООН е поела редица ангажименти, които имат предимство пред националното законодателство. Отделно България е поела редица ангажименти свързани с интеграция на етническите малцинства. Дори към МОИ е създаден Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Сред основните международни документи свързани с интеграцията на малцинствата са:

- Всеобща декларация за правата на човека;
- Международен пакт за граждански и политически права и факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права;
- Международен пакт за икономически, социални и културни права;
- Рамкова конвенция за защита на националните малцинства и обяснителен доклад към Рамковата конвенция за защита на националните малцинства, Съвет на Европа;
- Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Съвет на Европа;
- Международна конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Конвенция за правата на детето;
- Резолюция на ЕП от 28 април 2005 г. относно положението на ромите в ЕС;
- Резолюция на Европейския парламент от 31 януари 2008 г. за Европейска стратегия за ромите.

Ще цитирам няколко текста от Конвенция за борба срещу дискриминация в областта на образованието, Приета по време на XI-та сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО на 14.12.1960г., Ратифицирана с указ № 508 на 17.11.1962г.

„Член 1

1. В настоящата Конвенция изразът "дискриминация" обхваща всяко различие, изключение, ограничение или предпочитане по признак на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, икономическо положение или рождение, което има за цел или резултат да унищожи или да наруши равенството в третирането в областта на образованието или по-специално:

а) закриване за кое и да е лице или група лица достъпа до различните степени и видове образование;

б) ограничаване на образованието за кое и да е лице или група лица до по-ниско равнище;

в) създаване или запазване на отделни системи на образование или учебни заведения за кои и да е лица или група лица освен в случаите, предвидени от разпоредбите на чл. 2 на тази Конвенция;

г) поставяне дадено лице или група лица в положение, несъвместимо с човешкото достойнство.

2. В настоящата Конвенция думата "образование" се отнася към всички видове и степени на образованието и включва достъпа до образование, равнището и качеството на обучението, а така също условията, при които то се води.

Член 3

С цел да се ликвидира и предотврати дискриминацията, попадаща под определението, дадено в тази Конвенция, държавите, които са страна на тази Конвенция, се задължават:

а) да отменят всички законодателни постановления и административни разпореждания и да спрат административната практика от дискриминационен характер в областта на образованието;

б) да вземат, ако е нужно, по законодателен път мерки, необходими за отстраняване на всякаква дискриминация при приемане на учащите се в учебните заведения;

в) да не допускат, що се отнася до плащането за обучение, предоставянето на стипендии и на всяка друга помощ на учащите се, а също така даването на разрешения и привилегии, които могат да бъдат необходими за продължаване на образованието в чужбина, никакви различия по отношение на учащите се - граждани на дадена страна, от страна на

държавните органи освен различията, основани на техния успех или нужди;

г) да не допускат в случаите, когато държавните органи предоставят на учебните заведения едни или други видове помощ, никакви предпочитания или ограничения, основани изключително върху това, че учащите се принадлежат към някоя определена група;

д) да предоставят на чуждите граждани, живеещи на тяхната територия, същия достъп до образование, както и на своите граждани.

Член 4

Държавите, представляващи страна в тази Конвенция, се задължават освен това да разработват, развиват и провеждат в живота **общодържавна политика, която използва отговарящи на националните условия и обичаи методи за осъществяване равенство на възможностите и на отношението в областта на образованието и по-специално:**

а) да направят основното образование задължително и безплатно; да направят средното образование в различните му форми всеобщо достояние и да осигурят неговата общодостъпност; да направят висшето образование достъпно за всички въз основа на пълно равенство и в зависимост от способностите на всеки; да осигурят спазването на предвидената от закона задължителност на обучението;

б) да осигурят във всички държавни учебни заведения **от еднаква степен еднакво равнище на образованието и еднакви условия по отношение на качеството на обучението;**

в) да насърчават и развиват с подходящи методи образованието на лицата, които не са получили основно образование или които не са го завършили, и продължаването на тяхното образование в съответствие със способностите на всеки;

г) да осигурят без дискриминация подготовката за преподавателска професия.”

Сред основните национални документи, свързани с интеграцията на малцинствата са:

- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.;
- Национална програма за реформи 2011 – 2015 г. в изпълнение на Стратегия Европа 2020;
- Национална програма за развитие на Република България: България 2020;

- Стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020);
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014 – 2020 г.;
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 – 2030 г.);
- Национален план за действие по „Десетилетието на ромското включване 2005 – 2015 година“;
- Рамкова програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Съвместен меморандум по социално включване;
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020;

Сметната палата е извършила одит на изпълнение на „Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства“ за периода от 01.01.2012 до 31.12.2014 г. и е съставен одитен доклад №0300102415 приет на 21.09.2016г. В одитния доклад са направени редица констатации като например: „Поради неизпълнение на тези дейности (дейностите разгледани в II, т.1 на доклада), в Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020) са предвидени отговорности на МОН за анализ на **образователните потребности от десегрегация в национален мащаб**, със срок до края на 2016г. До края на 2020г, общини, детски градини, училища и неправителствени организации (НПО) да планират и реализират на местно ниво процес на десегрегация и преодоляване на вторичната десегрегация. Първият приоритет на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2010-2015) за пълноценна интеграция на ромските деца и ученици чрез десегрегация на детските градини и училищата в **обособените ромски квартали и създаване на условия за равен достъп до качествено образование извън тях, не е изпълняван и реализиран с ефективни дейности.**“

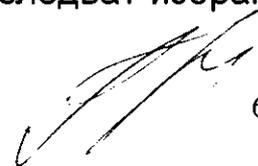
С въвеждането на критерий местожителство и още по-ограничаващото постоянен адрес, цялата политика на държавата в областта на Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства се обезсмисля. Обезсмисля се и въобще съществуването на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, всякакви национални и

европейски стратегии, международни конвенции и договори по които България е страна и неминуемо това ще доведе до непоправими последствия както за цялото общество, така и на международния имидж на България. Това какви критерии са заложени в градове като Бургас или Пловдив не може да бъде аргумент.

При изработването на критериите, сформиранията комисия следва да се ръководи на първо място от ЗМСМА. В чл.17 от същия закон се казва *„Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на.“* като в точка 5 е визирано именно образованието. Това дава основание Наредба №10 да не се следва сляпо, а местната власт да решава самостоятелно. В Наредбата 10 се говори за „водещ критерий“. Съгласно тълковния речник на българския език, издаден от Института за български език към БАН, думата „водещ“ се тълкува като „Който заема основно, челно място и играе ръководна роля“, т.е водещ означава основен, но в никакъв случай единствен.

Ако въпреки всички възражения срещу въвеждането на критерий „настоящ адрес“ и още повече „постоянен адрес“, работната група реши да го включи и той да е основен, то неговата тежест не трябва да е твърде висока, така, че училищата да бъдат лишени от възможността сами да определят стратегията си на развитие. Съгласно чл.263, ал.1 от ЗПУО, педагогическите съвети приемат стратегия за развитие на училището. Законодателя не залага ограничения в стратегията за развитие. В тази връзка съвсем резонни са притесненията на Директора на 144-о училище, изразени в един телевизионен репортаж. Приетата стратегия за развитие на това училище е да обучава деца в сферата на изкуствата. Сега по думите на Директора, с новите критерии трябва да приеме 100 деца от близките блокове, като не е ясно дали 15 или 85 от тях могат да пеят. Така подобен критерий унищожават и обезсмислят дългогодишния труд на педагозите в това училище. В същото време има училища като 20-о и 119-о залагат основно на критерия местоживееене и това е тяхната стратегия на развитие, но въведен за всички училища този критерий залага праг, който определени малцинствени или икономически групи не могат да преминат. Трябва да се даде възможност на училищата да следват избраната

от тях стратегия, чрез въвеждането на допълнителни критерии за прием по преценка на директора на съответното училище, така че да дават допълнителна тежест на основните критерии или да въвеждат нови критерии. С други думи, ако се даде тежест 12т. на критерия „настоящ адрес” и училището залага на прием по адрес, то самото училище да има възможност да въведе **допълнителна тежест до 7 допълнителни точки** към този критерий. Същото да важи и за останалите критерии залегнали в Системата на общината.

II. Разбира се аз като гражданин мога да дам само становище и предложения, но решението е Ваше. Излагам пред Вас следното конкретно предложение:

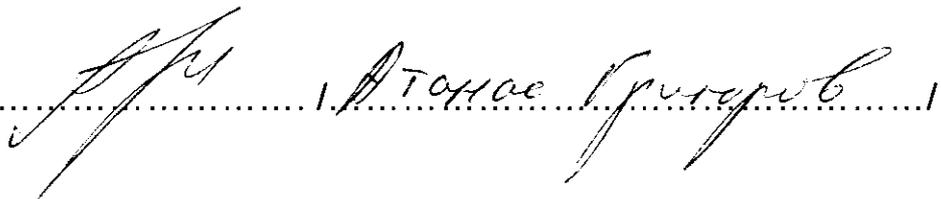
№	ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН КРИТЕРИЙ	ВОДЕЩ	НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ
1	Настоящ адрес на родителя/настойника административния район на училището – 12 т.	на в	Удостоверение от съответната общинска администрация, издадено преди датата на класиране на детето /за настоящ адрес/.
2	Дете, завършило подготвителна група в избраното училище – 11 т.	в	Удостоверява се от училището.
3	Други деца от семейството, обучаващи се в училището – 11 т.		Удостоверение за родствени връзки от районната администрация.
4	Дете с двама починали родители – 7 т.		Акт за смърт на родителите и Удостоверение за раждане на детето.
5	Дете с трайни увреждания над 50 % - 7 т.		Удостоверява се с решение на ТЕЛК.
6	Дете от многодетно семейство – 4 т.		Удостоверение за родствени връзки от районната администрация.

 7 от 8

№	ДОПЪЛНИТЕЛНИ КРИТЕРИИ/ДОПЪЛНИТЕЛНА ТЕЖЕСТ КЪМ НЯКОЙ ОТ ОСНОВНИТЕ КРИТЕРИИ определени от съответното училище	НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ
1	Допълнителен критерий/допълнителна тежест 1 определени от съответното училище – до 7 т.	Удостоверява с документ определен от педагогически съвет.
2	Допълнителен критерий/допълнителна тежест 2 определени от съответното училище – до 7 т.	Удостоверява с документ определен от педагогически съвет.
3	Допълнителен критерий/допълнителна тежест 3 определени от съответното училище – до 7 т.	Удостоверява с документ определен от педагогически съвет.

Дата: 26.01.2017г., гр. София

С уважение: .....

 | Атанас Григоров |